

A HTMT HÍREI

Barabási Albert-László előadása a Fialat Kutatók Fórumán

Ötödik alkalommal rendezték meg az MTA közgyűléséhez kapcsolódva a Fialat Kutatók Fórumát. Az idei, a járvány miatt online tartott program előadója Barabási Albert-László hálózatkutató, az MTA külső tagja volt. A rendezvényről készült felvétel most megnézhető cikkünkben...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Tanulmány: A boldogságfaktor avagy a migráció narratívái

Szerbhorváth György, a Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézetének tudományos segédmunkatársának tanulmánya a szerbiai Niši Egyetem Bölcsészettudományi Karának szociológiai évkönyvében jelent meg szerb nyelven (Gde je bolje – faktor sreće iliti narativi o migraciji – Godišnjak za sociologiju, 2021. 26.). A tanulmány az elsősorban Nyugaton élő, illetve az onnan Budapestre vagy a Vajdaságba visszavándorolt vajdasági magyarok élettörténeteit, narratíváit vizsgálja. A nyílt hozzáférésű évkönyv tanulmányai elérhető...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

25th Annual ASN World Convention

Május 5-8. között rendezi meg az Association for the Study of Nationalities a Harriman Institute (Columbia University) támogatásával a 25. világkongresszusát, virtuális formában. Az MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézetét a következő előadók képviselik a kongresszuson: Dobos Balázs: Conceptualization, Operationalization and Efficiency; Kovács Eszter: Identity Strategies of the UK-Based New Hungarian Diaspora; Zsigmond Csilla, Papp Z. Attila: Trapped in Prejudice: The Ethnic Minority Hungarian Youth and the Refugees/Migrants Question...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Kétnyelvű versmondó verseny az AMAPED-nél

Idén először nem csak a magyar nyelvű vers- és prózamondókat várják a hagyományos versenyre. Bár Ausztriában nincs hagyománya az ilyen típusú megmérettetésnek, a szervezők bíznak benne, hogy felkeltik az osztrák iskolák tanárainak és diákjainak is az érdeklődését...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Projekt: Emlékekből írják újra a határtörténelmet

„100 éves határ – Történetek és történelem az osztrák magyar határtérségben” vagyis „Border(hi)stories“ elnevezéssel új projekt kezdődött az osztrák-magyar határ menti régió közös történelméről. Ehhez kapcsolódóan iskolai projektek, digitális archívum és vándorkiállítás is szerepel a tervek között. A „Border(hi)stories” projektben Burgenland tartomány mellett a határ magyar oldaláról mind Vas mind Győr-Moson-Sopron megye részt vesz, amelynek kedden tartották a nyitó konferenciáját. Gerhard Baumgartner, történész, a projekt ötletgazdája...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Osztrák-Magyar Nyári Egyetem 2021

A Bécsi Egyetem Európai és Összehasonlító Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetének Finnugor Tanszéke és az ELTE Berzseny Dániel Pedagógusképző Központja közös nyári egyetemet szervez július 11-től július 24-ig osztrák, illetve magyar egyetemi és főiskolai hallgatók számára, akik magyar/német nyelvtudásukat szeretnék fejleszteni. Az osztrák-magyar nyári egyetemet a pandémia által az idén online formában tartják meg, mondta Csire Márta, a bécsi egyetem finn-ugor tanszékének a professzora, az egyetem főszervezője. [...] A kurzus felépítése: intenzív nyelvtanulási program (naponta 9.00-tól 12.30-ig) haladó, illetve középhaladó szinten négy maximum tízfős csoportban; délutánonként osztrák és magyar kultúrtörténeti tematikájú előadások, amelyek Ausztriához/Magyarországhoz kapcsolódnak, filmvetítés és közös projektmunka az osztrák hallgatókkal...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Videó: Mekkora a földrengésveszély a Muravidéken

A legsúlyosabb következményekkel járó természeti katasztrófák közé tartozik a földrengés. De vajon mekkora a földrengésveszély a Muravidéken? Dr. Tóth Tamás geofizikus, szeizmikus szakértő a pannon medence aktuális helyzetéről...” Forrás: Rtvlo.si: [teljes cikk >](#)

A Lendvai Kétnyelvű Középiskola diákjainak sikere

A Lendvai Kétnyelvű Középiskola diákjai az elmúlt időszakban regionális és országos versenyeken is kitűnő eredményekkel képviselték iskolájukat. A természettudományi tantárgyak területén két arany-, egy ezüst- és egy bronzérmel szereztek, amiért a fiatalok keményen megdolgoztak. Lapunknak a kutatásokról meséltek, és elárulták azt is, mennyi munka, szorgalom áll az eredmények háttérében. [...] A gimnázium 1. osztályos tanulója, Laj Hanna a Maribori II. Gimnáziumban megrendezett országos biológaversenyről ezüstérmel tért haza. [...] Denša Luka 3. évfolyamos gépészmérnök „A muravidéki ifjú kutatók” regionális találkozóján aranyérmel részesült és továbbjutott az országos versenyre. [...] Tibaut Žiga harmadikos gimnazista ugyanezen a versenyen a vegyészet és a vegyészeti technológia területén készített kutatómunkát és szintén aranyérmel részesült, így továbbjutott az országos találkozóra. [...] Pucko Domen szintén a fiatal kutatók regionális versenyén bizonyított. A 4. évfolyamos vegyészmérnök az orvostudomány területén készített dolgozatára bronzérmel kapott...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Virtuális tananyag a Muravidékről is

Az Örökség Kulturális Intézet szervezésében megvalósuló „Virtuális Mozaik Múzeumtúra határon túl és innen” egy rendhagyó iskolai edukációs programot kínál május 6-án. A projekthez, amely a Mozaik Múzeumtúra és a Felelős Szülők Iskolája közreműködésével jött létre, a Lendvai Galéria-Múzeum is csatlakozott. A feladatok irodalom, történelem és művészet témakörben kerültek összeállításra, korosztályos bontásban az általános iskola felső tagozatosai és a középiskolások számára. A Lendvai Galéria-Múzeum közreműködése révén a tanulók és diákok számára megismerhető lesz a Muravidék, Zala György és sok egyéb érdekesség is...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Nemec Rozina a lendvai Kulturális Közalapítvány élén

A Kulturális Közalapítvány lendvai kirendeltsége (JSKD) három hónap szünet után ismét folytatja a tevékenységét. A kirendeltség vezetői munkahelyét Nemec Rozina hímező, közösség-szervező és alpolgármester vette át május 1-jén. Az új vezetővel arról is beszélünk, miért húzódott el a kinevezés. [...] A prioritás a már hagyományos rendezvények megszervezése, utána néhány újdonság bevezetését is tervezek...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Dobronaki Ifjak Szervezete (DISZ) közgyűlése

Április utolsó napján tartotta meg évi rendes közgyűlését a Dobronaki Ifjak Szervezete (DISZ). Az ülés az online térben zajlott, ám így is szép számban vettek rajta részt a tagok. A közgyűlést Bogdan Attila, az egyesület elnöke vezette. [...] Az irodalmi projektben a Kelepelő-meséket, azaz Abraham Klaudia: Kelep Elek meséi című mesekönyvét mutatták be online, valamint új projektjüket, a fotópályázatot is így bonyolították le, továbbá a Történelmi estét is, amely novemberben először zajlott kvízest formájában, igen jó részvétellel. Decemberben egyéni sportnapot is rendeztek, amelyre sajnos nem volt nagyobb érdeklődés, mindemellett pedig Dobronak Község több rendezvényén is szerepet vállaltak...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Pálinkás Zoltán lett az országos informatikai verseny legjobbjá

Szoftverfejlesztés kategóriában lett az országos szintű informatikai verseny első helyezettje az újbezdáni Pálinkás Zoltán, a pélmónostori szakközépiskola tanulója. Az általa készített alkalmazás a horgászversenyek pontozásában teszi egyszerűbbé a zsűri munkáját. Az országos informatikai versenyre április 12-13-án került sor, melyen külön kategóriákban vettek részt az általános iskolák felső tagozatosai, valamint a középiskolás korosztály. A témakörök, amelyekre jelentkezni lehetett, a következők voltak: algoritmusok, az informatika alapjai, szoftverfejlesztés. Középiskolás kategóriában 42 versenyző indult, ebből tíz kapott meghívást az országos döntőre. Közéjük tartozik Pálinkás Zoltán is, aki a szoftverfejlesztésben lett országos első FishCon nevű számítógépes, mobilos és internetes alkalmazásával. A versenyen elért eredménye hozzásegíti az egyetemre való bejutáshoz is...” Forrás: Kapesujsag.com: [teljes cikk >](#)

Lezárult az OTP és a Vajdasági Bank integrációja

Sikeresen zárult az a több mint másfél éve megkezdett integrációs folyamat, amelynek eredményeként az OTP Bank két szerbiai leánybankja, a Vajdasági Bank és az OTP banka Srbija mától összeolvadva, egy bankként, OTP banka Srbija néven működik tovább – közölte az OTP Bank az MTI-vel csütörtökön. Az új, integrált bank rendelkezik a legnagyobb piaci részesedéssel a szerbiai hitelezési piacon, valamint 5,6 milliárd eurós mérlegfőösszegével a második legnagyobb banknak számít...” Forrás: Szabadmagyarorszo.com: [teljes cikk >](#)

Újvidék megkapta az Európa Kulturális Fővárosa címet

Megkapta az Európa Kulturális Fővárosa (EKF) címet Újvidék, amelyet a litvániai Kaunasszal és a luxemburgi Esch városával viselhet 2022-ben, tudatta az Újvidék- A Kultúra Európai Fővárosa Alapítvány szombaton. A titlust pénteken este adta át a horvátországi Rijeka és az ír Galway, az EKF-cím korábbi hordozói...” Forrás: Szabadmagyarorszo.com: [teljes cikk >](#)

A bunyevác nyelv is hivatalosan használható Szabadkán; A Dr. Bodrogvári Ferenc-díj díjazottjai

Május közepétől a szerb, a horvát és a magyar mellett a bunyevác is hivatalos nyelv lesz, valamint nem változik meg Szabadka belvárosának képe sem - egyebek mellett erről is döntött Szabadka Város Képviselő-testülete. A döntéssel egyetemben idővel változni fognak a település-táblák kiírásai is. [...] A Dr. Bodrogvári Ferenc-díj adományozásáról is szavaztak a képviselők. Egyhangúlag fogadták el a jelöltek. Az elismerést Góli Kornélia, dramaturg az MTA külső köztestületének tagja, Patyi Szilárd történész [...] veheti majd át...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

A hiányszakmát tanuló egyetemistákat támogatják Magyarokanizsán

A magyarokanizsai hallgatói ösztöndíjbizottság összeállította a hiányszakma jegyzéket figyelembe véve a gazdaság és a különböző intézmények igényeit. Összesen 14 szakma található meg a listán, és egy-egy tanulót támogatnak majd foglalkozásonként a 2021/22-es tanévben odaitélendő hallgatói ösztöndíjak kiosztásánál. Bagány Ágnes, Magyarokanizsa községi oktatással megbízott tanácsagja: „Amit jelen pillanatban felsoroltunk, az mindenféleképpen az orvosok, bármilyen szakorvos, illetve általános orvos végzettségű szakemberek, továbbá informatikus szakember hiányunk van, és építészmérnök. A tanárokból is földrajz-, matematikatanár, akire szükségünk lenne. Pedagógus, pszichológus, illetve gyógypedagógus szakemberből is hiány van...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Összegyűltek a vajdasági népzeneészek

A Vajdasági Népzeneészi Találkozóznak minden évben más település ad otthont, ezúttal Óbecsén gyűltek össze a muzsikusok. A szakmai előadásokkal tarkított programon belül a magyar népzene múltját, valamint a népzeneészek hagyatékát is megismerhetik a résztvevők. Juhász Gyula, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet népzenei munkatársa a gyűjtésekről tartott előadást. „150 éve az 1800-as évek elején kezdte Kálmán Lajos, Bartók Béla még a világháború előtt járt Horgoson, viszont a háborúk után volt az érdemi Kiss Lajos, Bodor Anikó, Burány Béla. Számos gyűjtőnek a munkáját fogom itt röviden bemutatni.” Az immáron 8. alkalommal megszervezett rendezvény ötlete még 2014-ben erdélyi mintára született meg – mondta el Juhász Gábor. Az eseményen többek között előadást tartottak magyarországi szakemberek is...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Szabadkai matematikus is tagja lett a brit Királyi Természettudományos Társaságnak

A brit Királyi Természettudományos Társaság tagjává választották az Oxfordi Egyetem magyar származású matematikaprofesszorát, Süli Endrét, aki Kúlán született 1956-ban, de több éven át Szabadkán élt. Az 1660-ban alapított Royal Society a világ legrégebbi és egyik legpatinásabb tudományos társulata, amelynek korábban Isaac Newton, Charles Darwin, Albert Einstein és Stephen Hawking is tagja volt. A tagság elnyeréséhez a tudományos munkák és publikációk benyújtása mellett két tag ajánlására is szükség van. A társaság egyik bizottsága nagyjából 800-1000 jelölt közül választja ki azt a néhány tudóst, akik bekerülhetnek a Royal Societybe. Idén 50 főt ért ez a megtiszteltetés. Oxfordban előbb tanársegéd, majd professzor lett, fő kutatási területe a numerikus algoritmusok elemzése. Munkásságát úgy foglalta össze, hogy olyan összetett és bonyolult egyenletekhez próbál meg minél inkább közelítő eredményeket találni, amelyeknek talán nincs is megoldásuk. Kutatásait olyan területeken alkalmazzák, mint a meteorológia és a repülőgépipar...” Forrás: Szabadmagyarorszo.com: [teljes cikk >](#)

Interjú: Bukosza Beáta, kutató

Dr. Bukosza Beáta, Új-Zélandon végzi posztdoktori tanulmányait, valamint kutat és oktat a távoli ország fővárosának egyetemén. [...] A nagybecskereki gimnáziumban tett érettségi után az Újvidéki Egyetem Természettudományi és Matematikai Karán a Fizika/Meteorológia irányzatra iratkozott, ahonnan az alapképzés befejeztével és a mesteri fokozat után visszatért szülővárosába, hogy fizikát meg angol tanítson a helyi és muzslyai általános iskolában, meg párhuzamosan az Újvidéki Egyetemen önkéntesként különböző meteorológiai projektekben vegyen részt. Az egyik doktori kutatási pozíció, amely lekötötte a figyelmemet, Ausztráliában volt. A kutatás a légköri vegytanra összpontosított. [...] Az ausztrál oktatás európai módszereken alapszik? – Nem. Meglepett, hogy az ottani diákok zöme a középiskola után nem is folytatja tanulmányait, hanem dolgozni kezd. [...] Körülbelül 3 hónappal a doktori tanulmányaim befejezése előtt elkezdtem különböző posztdoktori munkákra jelentkezni. Az egyik lehetőség Új-Zélandról érkezett. A kutatómunkámban a széndioxid körforgására összpontosított Új-Zéland területén...” Forrás: Magyarország: [teljes cikk >](#)

Interjú: Özvegy Károly, nyomdatulajdonos

Nemrég Magyar Arany Érdemkereszttel jutalmazták Özvegy Károlyt, a szabadkai Grafoprodukt nyomda és kiadóvállalat tulajdonosát, az indoklás szerint a délvidéki magyar kultúra támogatásáért és a vajdasági magyar szerzők kötetének megjelenítését elkötelezetten szolgáló, több évtizedes munkája elismeréseként. A Grafoprodukt 1992-ben lett megalapítva, jövőre tehát harmincéves. A tevékenysége szerteágazó, a kiadói mellett könyvek, folyóiratok, katalógusok, brosúrák, röplapok és még sok minden más nyomtatását is vállalja. Özvegy Károly nem csupán vállalatvezető, hanem a vajdasági magyar kulturális élet pártolója, az irodalom imádója, a művészetek nagy kedvelője is. Erről a Grafoproduktban járva is meggyőződhattünk, ahol a könyvek kiemelt helyen láthatóak, a vállalat falait pedig rengeteg képzőművészeti alkotás díszíti. Özvegy Károlyt a nyomdáról, az új kihívásokról és a kitüntetésről kérdeztük...” Forrás: Magyarország: [teljes cikk >](#)

Újraindul a Híd Kör Egyesület Olvass be! című eseménysorozata

Újraindul a Híd Kör Egyesület Olvass be! című eseménysorozata, melynek célja a krónikus kritikushiány felszámolása és a fiatal kritikusnemzedék pályakezdésének segítése. A sorozat – műhelymunka-jellege folytán – egyszerre készít fel a művek kritikai szemléletű elemzésére, segít a saját hang megtalálásában, és népszerűsíti a göröcső alá vett köteteket és magát a kritikusi mesterséget. Kormányos Ákos kötetéről Benedek Miklós, Berényi Emőke, Bíró Tímea és Greguss Lilla beszélget. A Parván a szerző első kötete, és a benne található verseket Szilasi László a könyv fülszövegében színes és erős versekként jellemzi...” Forrás: Magyarország: [teljes cikk >](#)

Felszentelték a felújított keresztet a zentai kórháznál

Zenta város Katolikus Egyházközségei az útszéli kereszt felújításán fáradoznak, ezúttal a körzeti kórház előtti, 1848/49-es emlékkeresztet újították fel. A szentelést Ft. Nagy József, a Kis Szent Teréz Emléktemplom plébánosa végezte. Tari László zentai helytörténész múltidézt tartott. A kereszt tartóoszlopa több mint egy évvel ezelőtt tört le, a rajta álló vas kereszt viszont ép maradt, így csak az oszlopot kellett újjáépíteni. A keresztet még 1883-ban állították az úgynevezett zentai sáncoknál, emléket állítva azoknak a zentaiaknak, akik életüket és vérüket áldozták az 1848/49-es szabadságharcban...” Forrás: Magyarország: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Újabb ország kötelezte el magát, hogy támogassa Ukrajna EU-csatlakozását

Volodimir Zelenszkij és Egils Levits lett elnök közös nyilatkozatot írt alá Ukrajna európai perspektívájáról. Ezzel Lettország lett a harmadik európai ország Litvániát és Lengyelországot követően, amelyek jogilag kötelezték el magukat Ukrajna EU-csatlakozása támogatása mellett. Az aláírásra egy videokonferencia keretében került sor Volodimir Zelenszkij Luhanszk megyei munkalátogatása során, számolt be az Elnöki Hivatal. Az ország vezetői megállapodtak abban, hogy Lettország támogatja Ukrajnát, amikor az készen áll az EU-tagságra való jelentkezésre. Levits ugyanakkor biztosított arról, hogy országa készen áll arra, hogy szakmai tapasztalatával segítse Ukrajnát a reformok és az európai integráció irányításában. [...] „Bízom benne, hogy ebben az évtizedben Ukrajna az Európai Unió teljes jogú tagjává válik, miután végrehajtotta az összes szükséges reformot” – mondta [...] Ukrajna gazdasági fejlődésének és belépésének az Európai Unióba egyik fő feltétele a bírósági rendszer megreformálása – közölte Matti Maasilta, az EU kijevei nagykövete Facebook-oldalán, adta hírül hétfőn a strana.ua hírportál...” Forrás: Karpát.ua: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Csökken az ukránok áramlása az Orosz Föderációba

Az idei év első három hónapjában az ország csaknem 4,3 millió polgára lépte át Ukrajna államhatárát – írja a Korrespondent.net hírportál az Ukrán Állami Határőr Szolgálat május 4-i közleményére hivatkozva. Az adatok szerint több mint 2,4 millióan lepték át az EU-országok határait. Ezek közül több mint 1,5 millió ukrán polgár lépte át Lengyelország határát, több mint 640 ezren a magyarországi határt, több mint 213 ezren a román határt és mintegy 90 ezren a szlovák határt. Ez csak a határ szárazföldi szakasza. [...] Emellett 1,3 millió ukrán utazott légi úton. Ezenkívül az ukránok a posztsovjét államok felé utaztak – Oroszországba (316 ezer fő), Moldovába (97 ezer fő) és Fehéroroszországba (66 ezer fő)...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

Kijev szerint orosz megrendelésre fenyegették a magyarokat Kárpátalján

Az Ukrán Biztonsági Szolgálat (SzBU) munkatársai leleplezték a magyarellenes szórólapok terjesztésének szervezőit, akik orosz megrendelésre cselekedtek. A magyarellenes szórólapok kiragasztásában Beregszászban a gyanú szerint három ember vett részt, közülük kettő Luhanszkból érkezett. Az SzBU nyomozói megállapították, hogy az 500 dollárnyi értékű rubelt az egyik gyanúsított bankkártyájára utalták át. Az ügyben büntetőeljárást indítottak, melynek keretén belül házkutatást is tartottak. A házkutatás során orosz szimbólumokat, valamint egyéb tárgyi bizonyítékokat foglaltak le...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

Elindult a Momentum Doctorandus akadémiai angol képzése

A Momentum Doctorandus kárpátaljai magyar doktorandusz szervezet a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája Tehetségmentor Programjának keretében Academic English néven angol nyelvi képzést indított, amellyel a kárpátaljai magyar fiatalok szakmai fejlődését kívánja támogatni. A program kezdő és haladó szintjére negyvenen jelentkeztek. Arról, hogy mi hívta életre a képzést, Fazekas Andreát, a szervezet alelnökét kérdeztük. [...] Mindkét csoportot még két részre bontottuk annak érdekében, hogy minél hatékonyabb legyen a munka. Egy angol nyelvű esszé, tudományos publikáció vagy disszertáció megírása komoly kihívás számos diáknak és kutatónak is egyaránt. A képzés 10 alkalomból áll, amely során a résztvevők fejleszthetik a tudományos íráshoz szükséges angol nyelvtudásukat, íráskészségüket...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Tudományos diákköri konferenciát tartottak Ungváron

A Kárpátaljai Magyar Diákok és Fiatal Kutatók Szövetsége (KMDFKSZ) május 7-én megtartotta XV. Tudományos Diákköri Konferenciáját. A karantén szabályokra való tekintettel a rendezvény hibrid formában valósult meg az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán-Magyar Oktatási-Tudományos Intézetében. Ha egy konferenciára évről évre jelentkeznek, és immár 15 éve sikeresen megrendezésre kerül, abból egy következtetést biztosan levonhatunk: a kárpátaljai magyar fiatal értelmiség nemcsak állandóan jelen van és igényt tart a lehetőségre, de fejlődik is – hangsúlyozta köszöntőjében Lőrinc Ingrid, a KMDFKSZ elnöke. Összesen 20 hallgató prezentálta kutatási eredményeit, ebből 8-an online formában kapcsolódtak be a tanácskozásba. Az előadásokra három szekcióban (filológia, társadalom-, illetve természettudomány) került sor, a résztvevők 10 perces felszólalásokat tarthattak...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Interjú: Pápai Csurmán Ilona pedagógus, tankönyvszerző

Kárpátalján magyarnak lenni nem egyszerű. Kultúránkat megőrizni, átadni pedig csak egy igazán elhivatott pedagógus képes. Sárosorosziiban születtem, az általános iskolát is ott végeztem. Érettségi vizsgáimat követően felvételt nyertem a Munkácsi Tanítóképzőbe, majd az Ungvári Nemzeti Egyetem magyar szakára. [...] Miben különbözik a magyar és a magyar mint idegen nyelv tanítása? – Teljesen más módszerekkel állunk neki a két tantárgy tanításához. Magyar nyelvet tanítani azt jelenti, hogy anyanyelvi beszélőknek tanítjuk meg a nyelv fordulatait. [...] Ukrajnában néhány éve bevezetésre került második idegen nyelvként a magyar is. Felismertük kollégákkal, hogy kellene szerkeszteni egy módszertani könyvet, annak érdekében, hogy a tanároknak legyen megfelelő segítsége a tanítási folyamatban. Így Kampó Ildikóval közösen 2019-ben kiadhattunk egy tankönyvet és egy munkafüzetet, melynek Magyar nyelv kezdőknek 5. osztály lett a címe...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

A székelyföldi óvodák is megérzik a születések számának csökkenését

A születések száma évről évre fokozatosan csökken Romániában. Bár Székelyföldön nem nagy a visszaesés, de van, ahol az óvodáskorú gyerekek létszámváltozásai is alátámasztják ezt a tendenciát. Különbséget kell tenni a vidéki és a városi óvodák között, mert ha van gyerek, vidéken mindig van legalább egy óvodai csoport – világított rá Kiss Imre, Kovászna megye főtanfelügyelője. Míg a 2015–2016-os tanévben 7061 – ebből 4867 magyar – gyerek járt a megye 342 óvodás csoportjába, az idei tanévben már csak

6075 – ebből 4143 magyar – gyerek jár 335 csoportba, tehát majdnem ezer óvodás gyerekkel kevesebb van idén megyei szinten, mint öt évvel ezelőtt. Maros megyében nem számottevő a változás, hisz az utóbbi tanévben nem szűntek meg óvodai csoportok, sőt tavaly létesültek is újak – tudtuk meg Kovács Júliától, a magyar óvodákért felelős szaktanfelügyelőtől. Hargita megyében az elmúlt öt évben a 2018–2019-es tanévben volt a legtöbb óvodás, a legkevesebb pedig az idén van – derül ki Demeter Levente főtanfelügyelő által közölt adatokból. A 2016–2017-es tanévben összesen 10 357 óvodás gyerek volt 543 csoportban, ebből 460 magyar anyanyelvű volt 8976 gyerekkel...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

A végsőkig harcolnak a magyar osztályokért

A Bihar Megyei Tanfelügyelőség 35 magyar nyelvű kilencedik osztály indítására kapott jóváhagyást a Tanügyminisztériumtól a következő tanévre. A beiskolázási tervről Virgil Blage megyei főtanfelügyelő számolt be pénteki sajtótájékoztatóján. Közölte, hogy a Tanügyminisztérium által jóváhagyott terv szerint a 2021–2022-es tanévben Bihar megyében 125 kilencedik osztály indul 3135 diákkal, ez drasztikusnak mondható csökkenés, ugyanis a mostani tanévben 146 kilencedik osztály működik 4088 diákkal. A jelentős mértékű visszaesés oka az, magyarázta a főtanfelügyelő, hogy nyolc évvel ezelőtt vált lehetővé a szülők számára az, hogy válasszanak: gyermekeiket első osztályba vagy előkészítő osztályba íratják be. [...] Szabó Ödön parlamenti képviselő portálunk kérdéseire válaszolva annyit mondott [...] én az RMDSZ oktatási szakpolitikusaként beadtam két beadványt, amelyekre a minisztérium még nem válaszolt...” Forrás: Erdon.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Biológiaszekció a kincses városban

Az Országos Tudományos Diákköri Konferencia biológiaszekcióját idén a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem és a Kolozsvári Magyar Diákszövetség szervezte meg május 3. és 6. között. Az OTDK ezen szekciója először hagyta el Magyarországot, Kolozsvár pedig másodszor kapott lehetőséget arra, hogy megszervezze az országos rendezvényt, amely idén, a járvány miatt, az online térbe költözött. A 35. OTDK biológiaszekciójáról Hatos Attilát, a KMDSZ elnökét kérdeztük. – Hogyan kell elképzelni egy OTDK-t? – Az Országos tudományos diákköri konferenciák, akárcsak a kisebb tudományos diákköri konferenciák, külön szekciókra vannak osztva. [...] Az Országos Tudományos Diákköri Konferencia 2015-ben volt először külhonban, és akkor is Kolozsváron szervezték meg. Ekkor a fizika-földtudományok és matematikaszekciót szervezték meg a kincses városban...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Megvan az Érted által szervezett A Nagy Disputa Verseny győztes csapata

Szombat délután lejárt A Nagy Disputa Verseny, az Érted által szervezett Affér Vitaestsorozat rendhagyó, versenyszerű rendezvénye. A Disputa Verseny a brit parlament vita formátumát vette alapul. Egy csapat 2 játékosból állt, akik a kormány vagy az ellenzék nyitó vagy záró felét képviselték. A 14 csapattal induló többfordulós verseny döntőjét az Érted szűk körben, de offline szervezte meg a kolozsvári Vallásszabadság Házban, ahol az eddig négy legügyesebbnek bizonyult csapat mérte össze erejét. A vitát több szempont szerint értékelte a három tagból álló zsűri...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: Dánielisz Endre: Galiciától a Garda-tóig

A 96 éves Dánielisz Endre nagyszalontai irodalomtörténész, helytörténész, tanár legújabb, Galiciától a Garda-tóig című könyvét mutatták be a Festum Varadinum idei rendezvénysorozata részeként péntek este a nagyváradi Bunyitay Vince könyvtárban a Holnap Kulturális Egyesület, az Újvárad folyóirat és a Varadinum Alapítvány szervezésében. A szervezők részéről Szűcs László köszöntötte az érdeklődőket. Ahogyan különben a kiadványból is kiderült, a szepességi cipszer gyökerű Dánielisz család a 19. század végén telepedett meg- békéscsabai kitérő után- Nagyszalontán. A könyv főhőse, Dánielisz Endre II. 1893-ban született a hajdúvárosban, apja mesterségét folytatva fésűs kisiparos lett...” Forrás: Erdon.ro: [teljes cikk >](#)

Kötet: Lászlóffy Aladár posztumusz esszékötete: Homok sapiens

Hatalmas szellemi erő, kivételes intellektus és nagy bátorság kellett ahhoz, hogy erdélyi költő évekig szerkessze az Utunk, később a Helikon Világkultúra rovatát. Beláthatatlanul széles a világkultúra mezeje! Nem is mező az, hanem tér. Márpedig a tér igencsak sok fejtörést okozott a homo sapiensnek. Ezzel a töprengéssel muszáj megközelíteni Lászlóffy Aladár posztumusz esszékötetét, mert a címe: Homok sapiens. Pedig ez a kötet, a Homok sapiens csak apró töredéke az életműnek, amo-lyan utóregzés, a Rádus Kötet Könyvek kiváló szerkesztője, Jánosi Zoltán fogta be figyelő tekintetében azokat az írásokat, amelyek nem jelentek meg kötetben. [...] Sorra veszi az „oszlopokat”, klasszikusokat és modern kortársakat, és irodalomtudósokat megszégyenítő alaposítással értékeli, tárgyal, taglal. Illetve nem is azt teszi. Beszélget velük, megszólítja őket, megszólaltatja őket, és esszenciákat présel ki kötetekből, életművekből. [...] Természetesen mindenekelett az erdélyi magyar irodalom és művészet gondjait görgeti az 585 oldalas könyvben. Hatalmas anyag, briliáns, kis enciklopédia, breviárium...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Makkai Sándor életművét bemutató tárlat nyílik Sepsiszentgyörgyön

Tudománnyal és fegyverrel – ez a címe a Makkai Sándor író, református püspök életművét bemutató kiállításnak, amely kedden nyílik Sepsiszentgyörgyön. A Makkai halálának 70. évfordulójára időzített tárlat az Erdélyi Helikont bemutató kiállítások újabb darabja. Emellett olyan sarkalatos pontokat is felelevenítenek, mint az egyik legnagyobb vitát gerjesztő, Magyar fa sorsa című munkája, valamint a kisebbségi felelősséggel kapcsolatos írásai, amelyek szintén nagy vihart kavartak abban az időben...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Online lehet követni a bukaresti 17. Magyar Zene Fesztivál versenyprogramját és díjátadó gáláját

Az intézet egyik legjelentősebb programjának számító fesztivál verseny formájában zajlik minden évben, fiatal román és romániai magyar zenészek mérik össze hangszeres előadóművészi tudásukat. Az idén 13 versenyszám került a fesztivál programjába, a versenyzők három felsőfokú zeneművészeti intézményből, a bukaresti Nemzeti Zeneművészeti Egyetemről, a kolozsvári Gheorghe Dima Zeneakadémiáról és a temesvári Nyugati Egyetem Művészeti Karáról jelentkeztek. A közönség által május 10. és 12. között az intézet oldalán, illetve [...] megtekinthető 20-25 perces versenyszámokban szinte egyenlő arányban szólalnak meg a magyar zeneszerzők. [...] A 17. Magyar Zene Fesztiválon Liszt Ferencre és Cziffra Györgyre emlékeznek születésük 210. és 100. évfordulója alkalmából...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Felmérés: A szülők azt szeretnék, ha orvos lenne a gyerekeikből

A tudósnál is népszerűbb foglalkozás az orvos, az informatikus, az ügyvéd vagy az építész, ha gyerekünkből boldogulásáról, jövőjéről van szó – írja a SITA hírügynökség. Mindez a 2muse ügynökség az Eset Science Award – a kimagasló tevékenységgel rendelkező tudósoknak odaítélt díj – számára készített felmérésből derült ki. [...] Michaela Lukovičová, a díj idei nyertese elmondta, az emberek 17 százaléka a tudós hivatást választaná gyereke számára. Érdekes, hogy ugyanannyien voksoltak gyerekeik számára a kézműves, iparos szakmából való megélhetésre. A felmérésben a tudósok helyzetére is rákérdeztek a válaszadóknál, akiknek 89 százaléka úgy véli, a tudomány rendkívül fontos az egész társadalom fejlődése szempontjából. 60 százalékuk válaszolt úgy, hogy szerintük nem kapnak elégséges pénzügyi juttatást a tudósok, míg 86 százalékuk úgy vélekedett, Szlovákiának javítania kellene a tudomány és a tudósok helyzetén...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

A Szövetség az emberjogi biztos 2020. évi jelentését kritizálja

Az alakulófélben levő Szövetség közleményben veti Mária Patakyová ombudsman szemére, hogy 2020. évi jelentésében nem szerepel „az állam által elkövetett ingatlanelkobzások” ügye. „Tavaly a strasbourgi székhelyű Emberi Jogok Európai Bírósága elmarasztalta Szlovákiát a Beneš-dekrétumok folytatólagos alkalmazása miatt, ezután előkerült a D4/R7-es sztráda alatti elkobzások kérdése, az ügyről az Európai Parlamentben is meghallgatást tartottak” – így a Szövetség közleménye. [...] A parlamenti többség egyébként pénteken elutasította az emberjogi biztos 2020. évi jelentését. A dokumentum 150 oldalon tárgyalja a legkülönbözőbb emberi jogi sérelmeket...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Videó: Vegyes nemzetiségű családból is a magyar iskola a legjobb választás

Bár április 30-án lezárultak az iskolai beiratkozások, a 2021/2022-es tanévet kezdő kisbarnok száma korántsem végleges. Az elmúlt évek tapasztalata azt mutatja, hogy a szülők a szeptemberi iskolakezdésig változtatnak döntésükön. A vegyes házasságokból történő beiratások kérdése a magyar oktatási intézményekbe leginkább az ország két nagyvárosát érinti, Pozsony és Kassát, ahol egyre több, elsősorban értelmiségi keresi gyökereit, akik sokszor nagyszüleik iránti tiszteletből találják meg a magyar iskola felé vezető utat a gyermekük számára. A pozsonyi Duna Utcai Alapiskola és Gimnázium tanulóinak mintegy 30 %-a, a kassai Márai Sándor Gimnázium és Alapiskola diákjainak közel 40 %-a származik ilyen családból. [...] A beszélgetés résztvevői Csurkó Éva, a kassai Márai Sándor Gimnázium és Alapiskola igazgatója és Pápai Zsuzsa iskolapszichológus...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Interjú: Bolemant Lilla, nőjogi és esélyegyenlőségi szakértő

A családon belüli és a partnerkapcsolati erőszaknak leginkább kitett nők és gyerekek helyzete, éppen a koronavírusos bezártsága miatt, valóban sokat romlott. E téma bővebb összefüggéseit Bolemant Lilla nőjogi és esélyegyenlőségi szakértővel, az MTA külső köztestületi tagjával kerestük. [...] A bántalmazóval való összezártság a bántalmazottakat még a minimális menekülési útvonalaktól is elvágtá. Ez a munkába járást, a tágabb család tagjaival és a barátokkal való kapcsolattartást jelentheti. [...] A Munka- és Családkutató Intézet felmérései alapján megkétszereződött a bántalmazások száma. A leggyakrabban különböző formáinak különféle kombinációi együtt jelentek meg. Szlovákiában a nők helyzetéről körülbelül tízévente végeznek átfogó kutatásokat. Az EU-n belül gyakrabban, sőt éves szinten is felméri a nők esélyegyenlőségének helyzetét az egyes tagországokban. Szlovákia általában a középmezőnyben végez. Nemzetközi adatok tanúsága szerint a nőkkel szembeni erőszakot leggyakrabban a legközelebbi

hozzátartozó követi el. [...] Szlovákiában ennek hány százalékos a bizonyítottsága? Az esetek több mint kilencven százalékában így van, és ez a pandémia alatti felmérésekből is kiderült...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Interjú: Pokreisz Péter, biokémikus

A diószegi származású Pokreisz Péter biokémikus, az MTA külső köztestületének tagja a világ ötven leg többre tartott felsőoktatási intézmények egyikének, a Leuveni Katolikus Egyetemnek a kutatója több mint két évtizede. Annak ellenére, hogy a nemzetközi tudomány élvonalában dolgozik, ma is azt mondja, rengeteget köszönhet a magyar anyanyelvi oktatásnak. Beíratási kampányok idején rendre felmerül a kérdés, hogyan lehetne motiválni a szülőket arra, hogy magyar iskolát válasszanak. [...] Tulajdonképpen azért is vállaltam el az interjúfelkérést, mert szeretném, ha a felvidéki magyarok belátnák, hogy magyar közegből indulva, magyar iskolát végezve bármilyen pályát választhatunk, bárhová el lehet jutni. [...] Akkoriban Pozsonyban és Vágsellyén is volt még magyar osztállyal működő vegyészeti szakközépiskola. Édesapám javasolta, hogy szakközépiskolába menjek, mert az érettségén kívül szakmai végzettséget is kellett szereznem. [...] Meséljen a tudományos kutatásairól! Az orvostudományi karon doktoráltam, a szív- és érrendszeri betegségek területén. Körülbelül hat évet szántam a kisvérköri magas vérnyomás kutatásának, azaz a pulmonális hipertónia ok-okozati összefüggéseit vizsgáltam rágcsálómodelleken. Ez a betegség kifejlődhet örökletes tényezőknek „köszönhetően”, vagy a különböző szerzett szív- és tüdőbetegségek következményeként...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Szombaton lett volna nyolcvanéves Duka Zólyomi Árpád

A felvidéki magyar közösség meghatározó személyisége, a magyar közélet oszlopos tagja szombaton ünnepelné nyolcvanadik születésnapját. Sajnos, immár nyolc esztendeje eltávozott az élők sorából. Duka Zólyomi Árpád 1941. május 8-án született Pozsonyban. Egyetemi tanulmányait a Cseh Műegyetem Magfizikai karán (ČVUT) végezte. Már egyetemi éve alatt bekapcsolódott a csehszlovákiai magyar ifjúság közéleti, kulturális életébe. 1964-1967 között a prágai Ady Endre Diákkör, 1968–1970 között a Magyar Ifjúsági Szövetség elnöke volt. 1968-tól 1976-ig volt a pozsonyi Komenský Egyetem Matematika-Fizika Kara Magfizikai Tanszékének tanára és tudományos kutatója. 1976-tól 1989-ig a Szovjetunióban dolgozott, a dubnai Egyesített Atommagkutató Intézet Neutronfizikai Laboratóriumának tudományos munkatársaként. 1989-től ismét a pozsonyi Komenský Egyetem Matematika-Fizika Kara Magfizikai Tanszékének tanára és tudományos kutatója lett. Elnöke volt a Csemadok Pozsonyi Városi Választmányának, 1990 és 2004 között tagja a Csemadok Országos Elnökségének...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)